

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Iława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027-2030”.

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.).

Harmonogram przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- 1) w dniu 18 kwietnia 2023 r. Wójt Gminy Iława wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie (znak:RLP.602.4.2023) oraz do Państwowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Olsztynie (znak:RLP.602.4.2023) o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Iława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027 – 2030” – zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.),
- 2) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 22 maja 2023 r., znak: WOOŚ.411.46.2023.AW, a Warmińsko – Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 12 maja 2023 r., znak: ZNS.9022.2.28.2023.SG uzgodnili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Iława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027-2030”,
- 3) W toku postępowania Wykonawca aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz do Warmińsko – Mazurskiej Państwowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Olsztynie o zaopiniowanie projektu aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Iława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027-2030” wraz z prognozą - *zgodnie z art. 54 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.),
- 4) Wykonawca aktualizacji POŚ przedłożył Zarządowi Powiatu Iławskiego projekt aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Iława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027 – 2030” - zgodnie z art. 17 ust 2 pkt 3) ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 256, ze zm.),
- 5) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 28 września 2023 r., znak: WOOŚ.410.120.2023.MP, a Warmińsko – Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem z dnia 19 października 2023 r., znak: ZNS.9022.2.49.2023.SG

poinformowali o pozytywnej opinii dla projektu aktualizacji programu ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowiska,

- 6) Zarząd Powiatu Ławskiego uchwałą nr 341/1039/23 z dnia 19 września 2023 r. pozytywnie zaopiniował projekt aktualizacji programu ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowiska,
- 7) w dniach od 30 sierpnia 2023 r. do dnia 20 września 2023 r. podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Ława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027-2030” poprzez umieszczenie obwieszczenia na stronie BIP, tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz w lokalnej prasie. We wskazanym terminie (21 dni) osoby zainteresowane mogły składać uwagi i wnioski do opracowanego projektu aktualizacji,
- 8) w trakcie w/w terminu nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski do projektu aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027-2030” oraz jego prognozy,
- 9) w dniu 24 listopada 2023 r. Rada Gminy Ława uchwaliła aktualizację „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027-2030”.

Ustalenia zawarte w prognozie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ława na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030” zawiera podstawowe informacje na temat stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy Ława oraz zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji. W tym dokumencie odniesiono się także do kwestii zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu. Zaproponowane w Programie cele oraz kierunki interwencji są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego, a w szczególności z Polityką ekologiczną państwa 2030; Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030; Strategią Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku; Strategią rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022; Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030; Polityką energetyczną Polski do 2040 roku. Program ochrony środowiska spełnia wymagania zawarte w opracowanych przez Ministerstwo Środowiska „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”. Oznacza to, że w przygotowanym programie:

– dokonano oceny stanu środowiska na terenie miejscowości z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji; – zdefiniowano zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów przyszłej interwencji (analiza SWOT);

– uwzględniono cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska; – zamieszczono harmonogram rzeczowo – finansowy, osobno dla zadań własnych i zadań monitorowanych.

W oparciu o wyniki analizy aktualnego stanu środowiska na terenie gminy, wyznaczono 10 obszarów interwencji, sformułowano cele oraz kierunki interwencji. Obszarami interwencji są: ochrona klimatu i jakość powietrza, klimat akustyczny, pole elektromagnetyczne, gospodarka wodami, gospodarka wodno – ściekowa, zasoby geologiczne, gleba, gospodarka odpadami

i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska. Opis każdego z komponentów składa się z analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów i zagrożeń oraz szans, które występują w danym obszarze, wyznaczeniu kierunków działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. W każdym komponencie odniesiono się także do kwestii adaptacji do zmian klimatu.

Analiza stanu jakości środowiska, wskazała, iż kluczowe priorytety na najbliższe lata powinny skupić się m.in. na ochronie klimatu i jakości powietrza. Gmina od wielu lat realizuje działania, które służą poprawie jakości powietrza m.in. poprzez wymianę nieefektywnych kotłów, termomodernizację budynków użyteczności publicznej. Dzięki realizowanym inwestycjom w ostatnich latach zaobserwować można poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie przekroczeń poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu w gminie. W dalszym ciągu odnotowywane są przekroczenia docelowego poziomu dla benzo(a)pirenu.

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy jest hałas drogowy związany z ruchem samochodów głównie po drogach krajowych, wojewódzkich jak i powiatowych. Zaproponowane działania będą związane przede wszystkim z poprawą stanu dróg oraz rozwojem transportu alternatywnego.

W zakresie pól elektromagnetycznych nie występują przekroczenia wartości dopuszczalnych. W tym obszarze zalecane jest jedynie regularne monitorowanie jego poziomów, aby reagować na ewentualne przekroczenia.

Obszar gminy Ława charakteryzuje się zasobnością w wody powierzchniowe i podziemne. Cechą charakterystyczną regionu są liczne jeziora. Głównymi problemami w zakresie gospodarowania wodami jest przede wszystkim wpływ działalności antropogenicznej na wody powierzchniowe, co skutkuje ich złym stanem. Stan wód powierzchniowych na terenie gminy oceniono jako zły. Stan wód podziemnych ocenić można jako średni.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej postawiono nacisk na budowę infrastruktury kanalizacyjnej, w tym budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej. W ciągu ostatnich lat obserwuje się korzystne zmiany w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, co wynika między innymi z inwestycji prowadzonych w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Realizacja działań w tym zakresie będzie sprzyjać poprawie jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez ograniczenie presji wynikającej z działalności człowieka. Ponadto część urządzeń związanych z dostarczaniem wody wymaga prac remontowych i modernizacyjnych.

W odniesieniu do zasobów geologicznych wskazano na konieczność prowadzenia działalności rekultywacyjnej po zakończonej działalności wydobywczej.

Na terenie Gminy Ława planowane jest wykonanie 53 zadań, w celu poprawy stanu środowiska. Do zadań przypisano wskaźniki, które ułatwią prowadzenie monitoringu realizacji POŚ oraz będą stanowiły podstawę przygotowywania raportu z jego wykonania. Dzięki przyjętemu systemowi monitoringu, będzie możliwa kontrola wykonywania zadań i zgodności z przyjętym harmonogramem. W Programie określono sposób monitorowania przy pomocy listy wskaźników dzięki którym łatwiej będzie przedstawić stopień wykonania założonych zadań. Analiza tych wskaźników będzie podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć w przyszłych aktualizacjach programu ochrony środowiska. Monitoring będzie dokonywany z wymaganą prawem częstotliwością

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie

inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Większość przedsięwzięć proponowanych do realizacji w ramach POŚ ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji o warunkach środowiskowych.

Nie wdrożenie POŚ dla gminy Łława prowadzić będzie do pogłębiania się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich kierunków działań i zadań inwestycyjnych założonych w POŚ dla gminy Łława pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

Opinie właściwych organów

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 28 września 2023 r., znak: WOOŚ.410.120.2023.MP pozytywnie zaopiniował projekt aktualizacji „Programu ochrony środowiska ...” wraz z prognozą. W opinii RDOŚ przedstawiony do zaopiniowania dokument spełnia co do zasady zamierzone cele, przewidziane dla opracowania tego typu dokumentów z punktu widzenia ochrony środowiska i może być realizowany w zaproponowanym wariantcie. Wyznaczone cele pozostają spójne z innymi dokumentami strategicznymi i mają na celu poprawę środowiska jako całości.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 19 października 2023 r., znak: ZNS.9022.2.49.2023.SG pozytywnie zaopiniował projekt aktualizacji „Programu ochrony środowiska ...” wraz z prognozą.

Zarząd Powiatu Łławskiego uchwałą nr 341/1039/23 z dnia 19 września 2023 r. również pozytywnie zaopiniował projekt aktualizacji programu ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowiska.

Zgłoszone uwagi i wnioski

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.), w dniach od 30 sierpnia 2023 r. do dnia 20 września 2023 r. organ wykonawczy gminy zapewnił udział społeczeństwa w pracach nad aktualizacją „Programu Ochrony Środowiska Gminy Łława na lata 2023 – 2026 z perspektywą na lata 2027 – 2030” wraz z Prognozą. Obwieszczenie informujące o możliwości składania uwag i wniosków do projektu aktualizacji w/w Programu ukazały się na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Łławie, w BIP Urzędu oraz w lokalnej prasie. We wskazanym terminie nie wpłynęły do Urzędu żadne uwagi lub wnioski dotyczące opracowanych dokumentów.

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Realizacja aktualizacji POŚ nie wywoła oddziaływań środowiskowych o charakterze transgranicznym, w związku z czym nie przeprowadzono transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że zamieszczone w projekcie aktualizacji POŚ propozycje wskaźników monitorowania ich realizacji są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku ich realizacji, a zatem odstąpiono od nakładania konieczności realizacji dodatkowego (tj. szerszego niż w POŚ) monitoringu skutków realizacji postanowień programu.

Ocena realizacji programu będzie przeprowadzana w oparciu o podstawowe wskaźniki obrazujące stan środowiska i dokonujące się w nim zmiany. Wskaźniki te zamieszczono w poniższej tabeli.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2022 r.	Oczekiwany trend	Wartość docelowa 2026 r.
I. Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1	Stężenie średnioroczne B(a)P w powietrzu	Klasa A-C	C	↑	A
II. Klimat akustyczny					
2	Długość zmodernizowanych dróg	km	1,69	↑	>1,69
III. Pola elektromagnetyczne					
3	Poziom natężenia PEM mierzony na terenie gminy	V/m	0,26 ¹	↓	<0,26
IV. Gospodarowanie wodami					
4	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	49,8	↓	<49,8
5	Liczba inwestycji adaptujących przestrzeń publiczną do zmian klimatu	liczba inwestycji	-	↑	-
6	Stan/potencjał ekologiczny JCWP występujących w granicach gminy	Stan ekologiczny JCWP	Słaby	↑	Umiarkowany/ Dobry
7	Klasa jakości wód podziemnych w ppk. zlokalizowanych na terenie gminy	Klasa jakości	III	↑	II
V. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa					
8	Stopień zwodociągowania gminy	%	99	↑	100
9	Stopień skanalizowania gminy	%	52,0	↑	60,0
VI. Zasoby geologiczne					

¹ Pomiary wykonywane w 2019 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2022 r.	Oczekiwany trend	Wartość docelowa 2026 r.
10	Liczba kontroli w zakładach górniczych na terenie gminy	liczba kontroli	0	↑	Co najmniej 1
VII. Obszar interwencji: Gleby					
11	Powierzchnia terenów poddanych remediacji/rekultywacji	ha	-	↑	-
VIII. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
12	Osiągnięte w danym roku limity: - recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: - recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku [...] odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	-	↑	-
13	Ilość usuniętych w ciągu roku wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Łława	Mg	72,98	↑	>72,98
IX. Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
14	Powierzchnia terenów zieleni	ha	27,7	↑	>27,7
15	Liczba pomników przyrody	szt.	55	↑	≥55
16	Powierzchnia obszarów przyrodniczych prawnie chronionych	ha	23 763,84	↑	≥23 763,84
17	Lesistość gminy	%	44,0	↑	>44,0
X. Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska					
18	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii	liczba zdarzeń	0	-	0

wz WÓJTA
ZASTĘPCA WÓJTA
mgr Andrzej Brach